

LPO Södermalms skrivelse angående alkoholförbud i Högalid

Lokalpolisområde Södermalm (LPO Södermalm), förordar ett förbud mot att förtära alkohol mellan klockan 07:00 och 19:00 i stadsdelsområdena Norra- och Mellersta Högalid, enligt Bilaga 1.

Sammanfattning

Missbrukets konsekvenser är påtagliga i Högalid. Området är drabbat av brott och ordningsstörningar vilka kan kopplas till den stora gruppen individer med missbruksproblematik som uppehåller sig på platsen.

LPO Södermalm fördelar stora resurser till området för ingripande-, utredande- och brottsförebyggande arbete.

Det är tillåtet att dricka alkohol i stora delar av Högalid. LPO Södermalm bedömer att frånvaron av ett förbud mot att förtära alkohol påverkar området negativt.

Med ett utvidgat alkoholförbud i Högalid bedöms LPO Södermalms möjligheter att effektivt motverka problematiken i området öka.

Södermalm – en övergripande polisiär orientering

I LPO Södermalm hittas tre områden klassade som öppna drogscener¹; Mariakvarteren och centrala- respektive västra Södermalm.

Missbrukets konsekvenser är tydliga i de tre områdena. Påverkade personer är synliga i gatubilden. Utöver hantering av narkotika är tillgrepps- och våldsbrott kopplade till personer med missbruksproblematik vanligt förekommande. Detsamma gäller ordningsstörningar av olika slag.

Region Stockholm har förlagt en rad missbruksrelaterade verksamheter till Södermalm. I stadsdelen hittas ett kluster av kliniker, boenden och

¹ Definition av en öppen drogscen: En geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter och/eller allmänhet. Polisregion Stockholms kartläggning av öppna drogscener 2021.

mottagningar av olika slag. Även civilsamhällets organisationer som riktar sig till personer med missbruksproblem har etablerat sig på Södermalm. De bedriver omfattande verksamhet i området.

De tre öppna drogscenerna är strategiskt, prioriterade platser i LPO Södermalms verksamhet. Över tid lägger lokalpolisområdet stora resurser på brottsförebyggande-, ingripande- och utredande verksamhet kopplat till platserna.

Det råder förbud mot att förtära alkohol i de öppna drogscenerna centrala Södermalm och Mariakvarteren.

Fokusområde västra Södermalm

Fokusområdet västra Södermalm är LPO Södermalms benämning på den institutionaliserade öppna drogscenen som omfattar merparten av stadsdelsområdena Norra- och Mellersta Högalid.

Det sker narkotikaförsäljning i området, narkotikabruk sker inte sällan öppet². Akuta sjukdomsfall med anledning av överdosering av narkotika förekommer.

En stor grupp personer med missbruksproblem uppehåller sig i området. Majoriteten bedöms vara blandmissbrukare. Alkohol blandas främst med amfetamin, cannabis och narkotikaklassade läkemedel. Andra berusningsmedel förekommer.

Missbrukets konsekvenser är påtagliga i området. Med konsekvenser avses; vålds- och fridsbrott, ordningsstörningar av olika slag och tillgreppsbrott. De senare finansierar i hög grad narkotikahandlingen³.

Samverkan Stockholmsregionen (SSR), koordinerar arbetet mot regionens öppna drogscener. 2022 gav SSR uppdrag åt LPO Södermalm och Södermalms stadsdelsförvaltning att inleda gemensamt arbete för att västra Södermalm inte ska betecknas som en öppen drogscen.

Ett led i arbetet mot den öppna drogscenen var det utvidgade förbudet mot att förtära alkohol i Tantolunden och Drakenbergsparken. Förbudet infördes våren 2023. Den tidigare begränsningen gällde mellan midnatt och klockan 07. Med den reviderade regleringen är det inte tillåtet med alkoholförtäring mellan midnatt och klockan 14:00.

Regleringen bedöms ha haft avsedd effekt. Missbrukets konsekvenser har minskat i området under tiden förbud råder.

² Underrättelsebild LPO Södermalm, Underrättelseenheten PO Stockholm U566/21, s. 4.

³ Underrättelsebild LPO Södermalm, Underrättelseenheten PO Stockholm U566/21, s. 5 - 6.

Med den nya alkoholregleringen har befarade förflyttningseffekter uppkommit.

Delar av gruppen blandmissbrukare som tidigare höll till i Tantolunden och Drakenbergsparken uppehåller sig nu i Högalidsparken, på Hornsbruksgatan och anslutande gator och gångstråk. Det råder inte något förbud mot alkoholförtäring på platserna.

Högalid

Området med stegrande problematik i stadsdelsområdena Norra- och Mellersta Högalid utgörs av bostadskvarter och grönområden i anslutning till Högalidskyrkan. Det bedrivs olika slags verksamheter i området, flera av dess riktas sig till barn och ungdomar så som skola, bibliotek och parklek.

Området ligger i anslutning till Gallerian Hornstull med Systembolag och tunnelbanestationen Hornstull.

Högalidstunneln, Hornsbruksgatan, Borgargatan, Högalidsparken och Högalidsspången bildar ett naturligt stråk för barn- och ungdomar att ta sig till och från skola och aktiviteter.

Påverkan på området

Narkotikabrott liksom ordningsstörningar har ökat i området sedan det utvidgade förbudet mot att förtära alkohol i Tantolunden och Drakenbergsparken infördes. Berusningsgraden är generellt hög. Den eskalerande problematiken bedöms påverka Högalid i hög grad.

Problematiken pågår dagligdags, från tidig morgon till kväll.

Bilaga 2: brott och ordningsstörningar i Högalid.

Bilaga 3: påverkan på boende i Högalid.

LPO Södermalms bedömning

Ett förbud mot att förtära alkohol i Högalid är en proaktiv åtgärd. Förbudet möjliggör riktat arbete mot gruppen med missbruksproblematik. De senare etablerar sig tidigt i området för att därefter påverka ordning och trygghet för boende, besökare och näringsidkare.

Åtgärden bedöms ha påverkan på brott och ordningsstörningar under hela dygnet i den öppna drogsenen västra Södermalm.

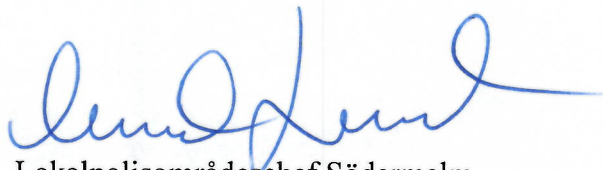
Med ett förbud kan alkohol i området förverkas och åtgärder enligt Polislagen så som avvisanden och avlägsnanden, användas effektivt i ett tidigt skede.

Ett förbud mot att förtära alkohol i Högalid bedöms vara ett väsentligt led i arbetet för att västra Södermalm inte ska betecknas som en öppen drogsцен.

Med ett förbud att förtära alkohol i Högalid kommer den polisiära effekten öka på platsen. Problematiska individer kommer sannolikt söka sig till andra områden.

Kriminologisk forskning⁴ visar att med riktade, fokuserade åtgärder mot en plats tenderar de positiva effekterna även påverka angränsande områden. Det sker i högre grad än spridning av problemen.

LPO Södermalm kommer att motverka negativa förflyttningseffekter och samverka med angränsande lokalpolisområden och stadsdelar för att förebygga eventuella överflyttningar av problematiken till andra delar av stadsdelen eller staden.

Lokalpolisområdeschef Södermalm
Polisintendent Annika Laestadius

⁴ Se: Anthony A. Braga et al. (2019) Hot spots policing and crime reduction: an update of an ongoing systematic review and meta-analysis.